

Милун М. Штурановић, ОЗРИНИЋИ КРАЈ НИКШИЋА,
Никшић 2000, стр. 239

Књига Милуна М. Штурановића "Озринићи крај Никшића" је прва те врсте о овом, за црногорске прилике, великом насељу - селу. Стога је добро дошла и веома значајна. Појавила се календарски годину дана после књиге Н. Драшковића "Чевско заљуће и Доњи крај, села у пламену - Озринићи". Иако су писане независно - то се неодољиво намеће, ипак се извјесно допуњују, посебно кад је ријеч о историји Озринића. За читаоце, ријеч је о два насеља, овом крај Никшића и оном у Катунској нахији. Иако се допуњују, историја и једног и другог није баш доведена до краја. Штурановић је за другу књигу, како сам наводи, оставио историјска кретања "у селу и о селу", па с правом очекујемо више детаља о порјеклу Озринића. Разумије се, ово се не односи на оне породице које су се доселиле из Бањана и углавном из куће Копривица, или оне друге као што су Вујковићи, чији су преци са Ђоројевићима, Симанићима и Јованићима дошли из Куча. О њима је све извјесно у односу на долазак у Озриниће.

Не знамо у којој је фази аутор Штурановић у припреми друге књиге, но ипак ћемо учинити одређене сугестије, у жељи да му буде од користи:

- у литератури је већ познато насеље Озринићи у Ђеклићима - славе Маљу Госпођу;

- у својим Посланицима Свети Пе-

тар цетињски помиње Озриниће крај Никшића и

- на трагу Озринића извјесно се може преко народних пјесама на примјер пјесме "Погибија Зрна Брајичића" - Зрно је био Озринић.

О подстицају ове књиге тек ће се чути. Стога ваља очекивати нове ентузијасте који ће припремити нове монографије, студије о овом селу, које је до Штурановићеве књиге посве било "непокривено". То је нови значај ове књиге.

У овој књизи забиљежено је оно што јесте Озриничка стварност, као и оно што је тек минуло, а још се чува у свијести многих Озринића. Тако се овом књигом спасава фактографија од даљег заборавља, чега је у Озринићима више него у племенима и насељима која имају своје хронике.

За историју једног села врло је важно забиљежити што више истина, чињеница, прича итд. Зато Озринићи и њихови интелектуалци, паметари и сви други који у свом памћењу преко предака, из других књига и извора носе неке истине о селу и својима треба да учине толико напора да их сервирају аутору Штурановићу, како би у књигу коју очекујемо уткао што више онога што треба да се сачува из прошлости о селу, његовим акцијама, његовим људима, његовој историји.

Аутор М. Штурановић је најавио да ће у наредној књизи детаљисати о по-

литичким, економским и друштвеним приликама кроз које је пролазило село посебно у вријеме Петровића, отаџбинских ратова, Првог и Другог свјетског рата и даље. Вјерујемо да ће писац учинити све да то обради на најљепши и најбољи начин, тако да ће се наћи све на своме мјесту.

У насловима "Привреда" до "О менталитету и моралу Озринића" М. Шурановић је дивним казивањем учинио доступним све што је рађало вријеме и искуство, као и оно што је сачувала традиција у лијепом обичају, полазећи од истине да је у обичајима пуно историје и да се њиховим слиједом може отићи дубоко у историју. Преко њих су забиљежени нарави и морал Озринића. У неким насловима, на примјер у оном "Рађање судске власти и

судски спорови у селу" могао је смјестити и више, нарочито о личностима из прошлости као што је Јефто Милетин Николић. Он је једно вријеме био судија Великог суда на Цетињу. Наше памћење чува неке његове крилатице као што је она "крпеж и трпеж". И ово је, истина, историја, па можда ће аутор о томе опширније у другој књизи.

Књига је писана, како рецензент С. Бошковић проф. каже, "коректним и адекватним језиком и стилем са литерарним примјерима, што доприноси занимљивости и емотивном доживљају дјела".

Нема не преостаје но да је свесрдно препоручимо читаоцу, посебно Озринићима, јер ће у њој наћи пуно новог и оног што треба да знају о свом селу и себи самима.

Проф. др Милосав Чизмовић